

været al ønskelig Enighed mellem Ministeren og Udvalget, og forhaabentlig ogsaa vil vise sig Enighed mellem dem og Thinget, komme frem gjennem en særlig Lov, der vistnok snart kunde faae kongelig Stadsfæstelse. Ved Behandlingen af et senere Lovforslag vil man faae at se, hvorledes der er slaaet Ting sammen, der have faaet lidt med hinanden at gjøre; men det vil jeg opsætte at omtale, indtil vi have naaet dette Lovforslag. — Det er ikke noget særdeles Stort, jeg har at bemærke, efterat Diskussionen har været ført saa længe, men et Par Bemærkninger maa jeg dog tillade mig, tilbøjs ogsaa for at klare min egen Stilling. Den Bebreidelse til den ærede Indenrigsminister er næppe saa ganske ubesøjet, at Strækningen fra Kristiansgade til Havnegade og derfra til Nyhavn, med en Bro over Børsgraven, er sat ind saa temmelig paa Ministeriets egen Haand. Nogen Forhandling med Jernbanebestyrelsen har der ikke været derom, og den Sum, der er lagt til Anlægget for at gjøre denne Forbindelse fra Kristiansgade over Børsgraven til Havnegade, er vist taget lidt paa en Ergiesbus. Jeg har ogsaa Betænkkeligheder ved strax at fremtvinge denne Forlængelse af Havneporet. Det vilde vist have været klogere foreløbig at indskrænke sig til Kristiansgade og at afvente Forholdenes Udvikling, før man gik videre; thi denne Bro over Børsgraven, hvorom der er Tale, staar for mig i den Sammenhæng, hvori der nu er Spørgsmaal derom, som en ikke ganske uvæsentlig Hindring for den frie Kørsel i Havnen. Jeg kender vel fra Udvalget de Skrivelser, der have været udveklede derom, og de Udtalelser, der ere komne tilorde, og jeg vil indrømme, at nogle af mine Betænkkeligheder derved ere blevne formindskede; men jeg kan dog ikke tro Andet, end at denne Bro til Havnegade vil være i flere Henseender til Uanskelighed. Der var i sin Tid en Plan fremme om at give Knippelsbro en anden Retning og danne den til en Gaffelbro, der paa en Gang førte fra Kristianshavn til Slotsholmen og fra Slotsholmen til Gammelholm, og en saadan Bro, indrettet paa den almindelige Færdsel, kunde have haft stor Betydning, hvis den havde kunnet bygges, og kunde eventuelt ogsaa være bleven benyttet til Jernbaneanlæg (Indenrigsministeren: Nei!). Jeg sagde eventuelt. Der vilde derved have været tilveibragt en Forbindelse, som nu høilig savnes, mellem Gammelholmskvarteret og Kristianshavn, saavel som den Del af Slotsholmen, hvor der nu er anlagt nye Kaiere, fra Knippelsbro til Långebro. Denne Tanke er imidlertid ikke bleven realiseret. Stulde Jernbanen føres over Børsgraven, som den ærede Indenrigsminister sigter, haaber jeg, at der ingen Umulighed er for, at en Færdsel for Jodgængere kunde finde Sted i Forbindelse med selve Banen, thi det vilde have stor Betydning med Hensyn til at lette den indre Kommunikation i Byen. Jeg

tror ikke, der vilde være nogen væsentlig Hindring derfor. Saavidt jeg kan skjønne, vil der kun være Tale om en ringe Forøgelse af Bredden, som ikke vil forandre Konstruktionen, og skjøndt Deste ere sty for Lokomotiver, pleie Mennesker dog nogenlunde rolig at kunne gaa forbi dem, navnlig hvis der er givet Sikkerhed imod dem, saaledes som paa mange Jernbanebror, ved et eller andet Fremmenet eller deslige, hvorved Vogn og Lokomotiver holdes fuldstændig sondrede fra Jodgængerne. Derimod er det uberettiget, naar dette Tillæg til Havnegade er blevet bebrejdet den ærede Minister paa den Maade, at det er sagt, at han derved havde gjort det Samme, som en Del af Udvalget gjør, ved at knytte Hørsholmsbanen som Betingelse til Banen fra Kjøbenhavns østlige Del ind paa Hølleruplinien. Der er stor Forskel paa, naar det er givet, at en Bane skal føres mellem to Punkter, at sige: „Seg vil kun tillade Anlægget af denne Bane, naar endnu et lille Endestykke føres til“, og paa den anden Side, naar det er givet, at en Bane skal føres mellem to Punkter, saa at sige: „Seg vil kun tillade Anlægget deraf, naar der tillige anlægges en Bane mellem 2 ganske andre Punkter“. Det er netop Forholdet her. Havnebanen bliver lagt fra den nuværende Bane over Vesterbro, langs Havnen til Kristiansgade, og saa siger Ministeren: „I skulle endnu tilføje et Stykke, nemlig til Havnegade“; dette er ikke saa urimeligt, som at en Del af Udvalget siger: „Det sjællandske Jernbaneselskab vil lægge en østlig Bane fra et Punkt i Nærheden af Østerport til Indmunding i den nordsjællandske Bane ved Høllerup, men dertil faar det ikke Lov, medmindre det tillige lægger en ganske anden Bane fra Klampenborg til Hørsholm. (Det. Hansen: Dobbeltsporet fra Høllerup til Klampenborg!). Nei, det kan ikke nytte at tale om dette Dobbeltspor, det skal jo lægges, selv om den østlige Stikbane slet ikke kommer, og man kan ikke heller sige, at det dannet en Forlængelse af denne eventuelle lille Bane. De Herrer ville her have et Tillæg, som ikke staar i en naturlig Forbindelse med den østlige Banes Anlæg. Jeg tror nu, at man stuffer sig noget med Hensyn til denne Østbane. Vi have faaet et Andragende indleveret af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgfreds (Sindenburg), som repræsenterer den østlige Del af Byen, hvori man lægger særlig Vægt paa snart at faae denne Bane. Jeg tror som sagt, at man stuffer sig noget med Hensyn til den Betydning, den kan faae, saalænge den kun bliver en Art Stikbane, der skal gaa ind paa den almindelige fælles Nordbanelinie fra Kjøbenhavn til Høllerup. Jeg antager ogsaa, at det sjællandske Jernbaneselskab sætter faare ringe Pris paa at bygge den, jeg ser ikke, hvilke Fordele der skulde vore op for det deraf. Jeg antager snarere, at det er et Offer, det sjællandske Jernbaneselskab bringer paa en Anstueltes Altar, der nu